

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาดังทัศนคติ

การศึกษาดังทัศนคตินั้น ทางจิตวิทยาเห็นว่า ทัศนคติเป็นตัวแปรตัวหนึ่งซึ่งมีวิธีการวัดได้ นักจิตวิทยาหลายคนเรียกตัวแปรนี้แตกต่างกันไป เช่น ไซดี เฮซ คอมบส์ (Clyde H. Coombs) เรียกทัศนคติว่า ตัวแปรแฝง (Latent Variable) มาติน ฟิชเบิน (Martin Fishbein) เรียกว่า ตัวแปรสมมุติฐาน (Hypothetical Variable) ยอร์ช คาโทนา (George Katona) เรียกว่าตัวแปรแทรก

คำว่าทัศนคตินี้ นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายคน ต่างก็ให้ความหมายไว้คล้าย ๆ กัน เช่น

คาร์เทอร์ วิกุก (Carter V. Good) ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่จะเป็นการสนับสนุน หรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคล หรือสิ่งใด ๆ

"Clyde H. Coombs, "Theory and Methods of Social Measurement", Research Method in the Behavioral Sciences. (New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1953), PP 488 - 489

"Martin Fishbein, "Attitude and the Prediction of Behavior", Reading in Attitude Theory and Measurement. (New York : John Wiley and Sons, Inc., 1967), P 479

"George Katona, Psychological Analysis of Economic Behavior, (New York : Mc Graw-Hill Company, Inc., 1951) P 31

"Carter V. Good, Dictionary of Education, (New York : Mc Graw-Hill Book Co., Inc., 1959), P 48

เฟร็ด เอดวิก เจ แมคโดนัลด์ (Frederic J. Mc Donald) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทักษะ คือ ความโน้มเอียง หรือ ภาวะความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาในทางใดทางหนึ่ง

วิลเลียม กัมบลิว ลัมเบิร์ต และ วอลเลซ อี ลัมเบิร์ต (William W. Lambert and Wallace E. Lambert) ให้ความหมายว่า ทักษะคือหมายถึง ลักษณะที่คงที่ของความนึก ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงออกต่อบุคคล กลุ่มสังคม และเหตุการณ์ต่าง ๆ

เอร์เนสต์ อาร์ ฮิลการ์ด (Ernest R. Hilgard) ได้ให้คำจำกัดความว่า ทักษะ คือ พฤติกรรม หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นครั้งแรกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิด หรือสถานการณ์ใดในทางเข้าหาหรือออกห่าง และเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อ ๆ ไปในแนวที่เอนเอียงไปในลักษณะเดิมเมื่อพบกับสิ่งนั้นอีก

แอน อนาสตาซี (Anne Anastasi) ได้ให้คำจำกัดความว่า ทักษะ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสดงออกว่า ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น ทัศนคตินิยมประเพณี เชื้อชาติ และสถาบันต่าง ๆ เป็นต้น

โฮเวิร์ด เอช เคนเดเลอร์ (Howard H. Kendler) ได้ให้คำจำกัดความว่า ทักษะ คือ ภาวะความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสังคมที่ล้อมรอบตัวอยู่ หรือคือ แนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในทางสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคล สถาบัน

Frederic J. Mc Donald, Education Psychology, (San Francisco : Wadsworth Publishing Co., Inc., 1959), P 564

William W. Lambert and Wallace E. Lambert, Social Psychology, (New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1965) P 50

Ernest R. Hilgard, Introduction to Psychology, (New York : Harcourt, Brace and World, Inc., C 1962), P. 214

Anne Anastasi, Psychological Testing, (2d.ed., New York : The Macmillan Company, 1967), P 541

Howard H. Kendler, Basic Psychology, (New York : Appleton - Century - Grefts Company C 1963,) P 572

แนวความคิด ซึ่งให้ความหมายเหมือนกับ รามอน เจ โรน (Ramon J. Rhine) ว่า
ทัศนคติ หมายถึง ภาวะความพร้อมทางจิตใจซึ่งจะทำนายว่า แต่ละคนจะมีปฏิกริยาในลักษณะใดลักษณะ
หนึ่งต่อสิ่งต่าง ๆ และสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า "ทัศนคติ หมายถึง ความคงที่แน่นอนของสภาวะ
ความพร้อมจากจิตใจของบุคคลที่จะตอบสนองต่อสภาพการณ์ใด บุคคลใด หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางสัมบูรณ์
หรือต่อต้าน"

การพัฒนาการทางจิตทัศนคติของบุคคลเกิดจากปฏิกิริยาตอบสนองต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นได้รับ การปรับตัว
ของบุคคลเพื่อให้เข้ากับสังคม การเลียนแบบในสังคม สิ่งเหล่านี้จะรวมตัวกันและสร้างสมกลายเป็น
แบบแผนทัศนคติของแต่ละบุคคลขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า พัฒนาการของทัศนคติเกิดจากการติดต่อกับสัมพันธ์
กันของบุคคล (Association) การถ่ายทอดแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตน (Transfer)
และการพบสิ่งที่ตนต้องการ (Need Satisfaction) การที่สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมมีการ
เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ย่อมมีผลทำให้ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนแปลงและเห็นตามสภาพการณ์ในสังคม
ไต่มา

เฮเบอร์ท ซี เคลมาน (Herbert C. Kelman) ได้เสนอขบวนการที่มีผลต่อการ
เปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคล คือ

๑. การยินยอม (Compliance) จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับอิทธิพลของผู้อื่น เพราะ
ต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติตนต่อตนในทางที่ตนต้องการ
๒. การลอกเลียนแบบ (Identification) จะเกิดจากการที่บุคคลยอมรับอิทธิพล
ของบุคคลอื่น เพราะต้องการสร้างพฤติกรรมของตนขึ้นให้เหมือนกับบุคคลในสังคม
๓. การที่บุคคลยอมรับพฤติกรรมในสังคมที่เหมาะสมกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวเราแล้ว
(Internalization)

Robert L. Thorndike and Elizabeth Hagen, Measurement and Evaluation in Psychology and Education (New York : John Wiley & Sons, Inc., 1957), P. 23

Herbert C. Kelman. "Compliance, Identification and Internalization : Three Process of Attitude Change", Attitude Theory and Measurement, (New York : John Wiley and Sons. Inc., 1967) PP 469 - 471

แต่ เรมเมอร์ส (Remmers) ได้ศึกษาเรื่องความคงที่ของทัศนคติ ได้พบว่าแม้ทัศนคติของบุคคลจะมีการเปลี่ยนแปลงในบางกรณี แต่ก็มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ยังคงมีความคงที่แน่นอนพอที่จะกำหนดค่าที่และพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ได้

การที่จะวัดทัศนคติมีหลายแบบ

เทอร์สโทน (L.L. Thurstone) ให้ความเห็นว่า ทัศนคติจะวัดโดยตรงไม่ได้ แต่จะต้องวัดจากการแสดงออกในรูปความคิดเห็น หรือภาษาพูดซึ่งอาจจะวัดได้ไม่แน่นอนนัก โดยมีทั้งผู้แนะนำว่า ทัศนคติต้องวัดจากพฤติกรรมที่แสดงออกจริง ๆ แต่มีผู้คัดค้านว่าการวัดจะคลาดเคลื่อนได้เพราะพฤติกรรมของบุคคลบางทีก็หนีไปจากทัศนคติที่มีอยู่จริงได้เนื่องจากมีค่านิยมไป เทอร์สโทน จึงให้ความเห็นว่า ทั้งภาษาพูดและพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกจริง ๆ นั้นเป็นเพียงเครื่องชี้ถึงทัศนคติเท่านั้น ซึ่งจะต้องมีความคลาดเคลื่อนตามหลักของการวัดผลบ้าง เขาจึงใช้การวัดทัศนคติจากคำตอบว่า เห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วยกับข้อความในแบบวัดทัศนคติ แต่จะต้องไม่สรุปเอาว่าบุคคลนั้นจะปฏิบัติตามที่ตนเองเห็นด้วย

ไลเคิร์ต (Likert Type Scale) ได้สร้างแบบวัดทัศนคติและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป กับแบบวัดทัศนคติของเทอร์สโทน ในแบบวัดทัศนคติของไลเคิร์ต กำหนดให้ข้อความทุกข้อในแบบวัดทัศนคติ มีความสำคัญเท่ากันหมด คะแนนของผู้ตอบแต่ละคนในแบบวัดทัศนคติ คือ ผลรวมของคะแนนทุกข้อในแบบวัดทัศนคติซึ่งไลเคิร์ตถือว่าผู้ที่มีทัศนคติที่คัดค้านสิ่งใดก็ย่อมจะมีโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็จะมียาก และโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่คัดค้านสิ่งนั้นก็จะน้อย ในทำนองเดียวกัน ผู้ที่มีทัศนคติไม่คัดค้านสิ่งใดนั้น โอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็จะมียาก และโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่คัดค้านสิ่งนั้นก็จะมียาก คะแนนรวมของทุกข้อจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงทัศนคติของผู้ตอบในแบบวัดทัศนคติในแต่ละคน วิธีสร้างแบบวัดทัศนคติของไลเคิร์ต ขั้นแรกต้องรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องในสิ่งที่จะศึกษาให้ได้มากที่สุด เช่นเดียวกับของเทอร์สโทน นำข้อความที่รวบรวมได้ไปวางไว้กับตัวอย่างประชากรที่ต้องการจะทำการศึกษาวัดทัศนคติจำนวนมาก ๆ โดยให้เลือกตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง

L.L. Thurstone; " Attitude Can Be Measure", Reading in Attitude Theory and Measurement, (New York : John Wiley and Sons, Inc., 1967) P. 77

Paul F. Second and Carl W. Backman, Social Psychology, (New York : Mc Graw Hill Book Co., Inc., C 1964) P. 103

เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งต่อข้อความแต่ละข้อ ผู้ตอบไม่ต้องการทำอะไรเป็นกลางเหมือนกับการตัดสินข้อความของผู้ตัดสินตามแบบเทอร์สไตน์ แต่ตอบตามความรู้สึกของตนเองได้เลย การเปรียบเทียบทัศนคติให้เป็นคะแนน ข้อความที่สนับสุนนค่าตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ ๕ คะแนน และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงค่าตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ ๑ คะแนน ส่วนข้อความที่ต่อต้าน ถ้าตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ ๑ คะแนน และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้จะให้ ๕ คะแนน เป็นต้น

เซลทิส (Selltitz) ได้ชี้ให้เห็นข้อดีของแบบวัดทัศนคติของไลเกรวิทีกว่าของเทอร์สไตน์ คือ ไลเกรวิทใช้จำนวนข้อมากกว่าจึงทำให้ครอบคลุมเนื้อหาได้กว้างขวาง อีกทั้งการสร้างได้ง่ายกว่าของเทอร์สไตน์ คือ ถ้ามีผู้ตอบสองคนได้คะแนนเท่ากัน ผู้ตอบแต่ละคนอาจจะตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในข้อต่างกัน และต่างระดับกัน แต่เมื่อรวมคะแนนแล้วได้คะแนนเท่ากัน แล้วถือว่าบุคคลทั้งสองมีทัศนคติอยู่ในระดับเดียวกันทั้ง ๆ ที่ตอบแต่ละข้อไม่เหมือนกัน

ข้อความในแบบวัดทัศนคติไม่ว่าแบบใด เทอร์สไตน์ ก็ได้ให้ความเห็นว่า ต้องไม่เป็นข้อความที่เกี่ยวกับความรู้ หรือความจริง เพราะว่าค่าตอบของผู้ตอบต่อข้อความที่เป็นความจริงจะไม่แสดงให้เห็นทัศนคติของผู้ตอบต่อสิ่งนั้น ๆ

ชาร์ล ออสกู๊ด (Charles Osgood) ได้สร้างวิธีวัดทัศนคติ เช่น วิธีวัดความหมายของความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด วิเคราะห์ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยการเปรียบเทียบ เครื่องมือวัดประกอบด้วยข้อคิดเห็น (Concept) หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งนิยมใช้ เช่น คำนาม หรือคุณศัพท์ที่มีความหมายแน่นอนและเป็นที่ยุ่จักกันทั่วไปกับมาตราวัด (Scale) ซึ่งประกอบด้วยค่าคุณศัพท์เป็นคู่ ๆ มีความหมายตรงข้ามกัน เป็นค่าที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัดและมีความสัมพันธ์กัน สำหรับการแบ่งมาตราวัด ออสกู๊ด แบ่งเป็น ๗ ช่อง ซึ่งเป็นขนาดกำลังพอดีโดยการให้คะแนนเป็น - ๓ ถึง + ๓ หรือ ๑ ถึง ๗ ก็ได้

การสร้างแบบวัดทัศนคติของงานอุทุนิยมวิทยาที่ ผู้วิจัยนำมาหลักการของการสร้างแบบวัดทัศนคติของบุคคลต่าง ๆ ที่ได้อภิปรายมาแล้วข้างต้น เป็นแนวทางในการสร้างข้อความของแบบวัดทัศนคติของงานอุทุนิยมวิทยา จากคำวิจารณ์ของ แจ็ก เอเบรอมส์ (Jack Abrams) ที่ว่า "ในแบบวัดทัศนคตินั้นจะมีที่ตัวเลือกก็โกล เจาะจงลงไปไม่ไควว่าในแบบวัดทัศนคตินั้น ๆ จะต้องมีตัวเลือกที่ตัวจริงจะดีที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนั้น ๆ ว่ามีวัตถุประสงค์อย่างใด" แบบวัดทัศนคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ได้เลือกข้อความต่าง ๆ เพื่อใช้ถามถึงทัศนคติที่มีต่องานอุทุนิยมวิทยา จากวิธีการแบ่งแบบมาตราวิธีแมนติคคิฟเฟอร์ เรน เรียงลันนั้น ออกสักรัก โกลทำการวิจัยพบว่า การแบ่งมาตราออกเป็น ๗ ช่อง มีประสิทธิภาพมากที่สุด แต่แบบวัดทัศนคตินี้ แบ่งมาตราเป็น ๒ ช่อง คือ เห็นด้วย (ยอมรับ) กับไม่เห็นด้วย (ไม่ยอมรับ) ถือการออกแบบในการวิจัยโดยพยายามให้เงื่อนไขที่สร้างขึ้นเกิดความแตกต่างกันให้มากที่สุด

กิจการอุทุนิยมวิทยาและงานอุทุนิยมวิทยา

งานอุทุนิยมวิทยา มีความจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ผลงานสู่ประชาชน ซึ่งเป็นลักษณะของการโฆษณาเผยแพร่ (Publicity) คือ เป็นการโฆษณายกกล่าวไปยังประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบ เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวเกี่ยวกับลมฟ้าอากาศ ตามที่กรมอุทุนิยมวิทยาประสงค์จะแจ้งให้ทราบ การดำเนินการของการประชาสัมพันธ์และบริการผลงานอุทุนิยมวิทยาของกรมอุทุนิยมวิทยาต่อประชาชนในปัจจุบัน ใช้วิธีดำเนินการโดยสื่อ (Media) ในทางต่าง ๆ สู่ประชาชน ๒ ทาง ดังนี้

๑. ทางหนังสือ - หนังสือพิมพ์รายวัน วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ
๒. ทางวิทยุ - วิทยุกระจายเสียง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรสำเนา วิทยุโทรศัพท์

Jack Abrams, "An Evaluation of Alternative Rating Device for Consumer Research," Scientific Marketing Research (New York: The Free Press, 1971), P 199

๓. ทางโทรศัพท์
๔. ทางโทรทัศน
๕. ประกาศ คำเตือน คอบจกหมาย
๖. การบรรยาย และการสัมมนาเป็นครั้งคราว

บริการอุตุนิยมวิทยาโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นงานระหว่างประเทศอย่างหนึ่ง เนื่องจากความจำเป็นของลมฟ้าอากาศเคลื่อนไหวได้เป็นระยะทางไกลนับได้พัน ๆ ไมล์ ข้อมูลต่าง ๆ ที่นักอุตุนิยมวิทยาต้องการนำมาใช้ในงานนี้ ต้องเป็นผลของการตรวจลมฟ้าอากาศในบริเวณกว้างและเป็นเวลาเดียวกัน คือต้องทำการตรวจอากาศพร้อมกันทุกแห่งทั่วโลก แผนที่ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะลมฟ้าอากาศนั้นมีขอบเขตกว้างขวางปกคลุมรอบโลก การรวบรวมและการกระจายผลการตรวจอากาศที่ได้รับมาเป็นปริมาณมากมานี้ ย่อมมีความจำเป็นต้องจัดงานในรูปสากล ซึ่งจะต้องมีการตกลงกันเป็นเอกฉันท์ในเรื่องเวลาทำการตรวจอากาศ หน่วยการวัด และรหัสอุตุนิยมวิทยา วิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งข่าวสารอุตุนิยมวิทยา ตลอดจนการปฏิบัติการต่าง ๆ ทางวิชาการ

โดยเหตุที่นานาประเทศมีความต้องการในงานนี้อย่างเดียวกัน องค์การระหว่างประเทศที่ชื่อว่า องค์การอุตุนิยมระหว่างประเทศ (International Meteorological Organization) จึงได้เกิดขึ้นในรูปนิติบุคคล เพื่อประสานกิจการเกี่ยวกับการอุตุนิยมวิทยาของแต่ละประเทศให้สัมพันธ์กัน จริตขององค์การนี้ได้หยุดชะงักลงตลอดสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อสงครามโลกสิ้นสุดแล้ว ประธานกรรมการอุตุนิยมวิทยาระหว่างประเทศ (The President of the International Meteorological Committee) เป็นกรรมการ ชุดที่เป็นคณะบริหารกิจการขององค์การได้จัดให้มีการประชุมวิสามัญหัวหน้าบริการอุตุนิยมวิทยาทั่วโลก (Extraordinary Conference of Directors of Meteorological Services) เพื่อพิจารณากิจการซึ่งได้หยุดชะงักลงชั่วคราวนั้นต่อไป

ที่ประชุมวิสามัญนี้ได้พิจารณาวางมาตรฐานต่าง ๆ และการตกลงกิจการต่าง ๆ ที่ได้กล่าวหาไป ในระหว่างสงครามโลกทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ กับพิจารณากำหนดขอบเขตความสัมพันธ์ขององค์การอุตุนิยมวิทยาระหว่างประเทศที่มีต่อองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น ความสัมพันธ์กับองค์การสหประชาชาติ (United Nations Organization) และองค์การบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization) กับพิจารณาดังสมาชิกภาพ

ภายหลังสงครามของกรรมการอุทุนิยมวิทยาระหว่างประเทศ (International Meteorological Committee) และของกรรมการฝ่ายวิชาการและกรรมการประจำภาคขององค์การนี้ การประชุมวิสามัญครั้งนี้ได้เปิดขึ้นที่กรุงลอนดอน ระหว่างวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ถึง ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ (๑๙๔๒) มีผู้แทนบริการอุทุนิยมวิทยาของประเทศต่าง ๆ ไปร่วมประชุม ๘ คน ได้มีการตกลงรับรองมติต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดองค์การอุทุนิยมวิทยาสากลให้เข้ากับภาวะต่าง ๆ หลังสงคราม บรรดากรรมการฝ่ายวิชาการก่อนสงครามได้ยุบเลิกไป และจัดตั้งกรรมการใหม่ขึ้นแทนอีก ๕ คณะ ก็ได้ตกลงเปลี่ยนชื่อกรรมการประจำภาคตะวันออกไกลก่อนสงครามเป็นกรรมการประจำภาคเอเชีย (Regional Commission for Asia) ประกอบด้วยประเทศต่าง ๆ ในทวีปนี้เป็นสมาชิกเมื่อกรรมการอุทุนิยมวิทยา (Meteorological Committee) คณะใหม่และกรรมการฝ่ายวิชาการคณะต่าง ๆ (Technical Commissions) ที่ได้ตั้งขึ้นใหม่ ได้พิจารณาปัญหาต่าง ๆ โดยตลอดแล้วได้ตกลงให้มีการประชุมหัวหน้าหน่วยบริการอุทุนิยมวิทยาประเทศต่าง ๆ อีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ (๑๙๔๓) ณ กรุงวอชิงตัน เพื่อตกลงรับรองมติต่าง ๆ หลังสงคราม เกี่ยวกับอุทุนิยมวิทยา ระหว่างประเทศ มติที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งประธานกรรมการได้แจ้งไปยังรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ที่มีบริการอุทุนิยมวิทยา คือ "สมรรถภาพของบริการอุทุนิยมวิทยาแต่ละแห่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อสมรรถภาพของบริการอุทุนิยมวิทยาทั้งหลาย องค์การอุทุนิยมวิทยาระหว่างประเทศกำลังดำเนินการอย่างรีบเร่งที่สุดที่จะปรับปรุงแก้ไขการจัดการต่าง ๆ ระหว่างประเทศให้สมบูรณ์เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพโดยทั่ว ๆ ไป"

ความเจริญในด้านวิชาการต่าง ๆ กระจายตัวไปอย่างรวดเร็ว อาทิ เช่น การบิน การเดินเรือ การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม ตลอดจนสวัสดิการของประชากรได้มีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับอุทุนิยมวิทยา อยู่เป็นอันมาก ปัญหาต่างๆในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่องค์การสหประชาชาติซึ่งทำงานร่วมกับนานาชาติ เพื่อสถาปนาความมั่นคง และเสรีภาพของมนุษย์ทั้งหลายโดยอาศัยความผาสุกของมนุษย์เป็นมูลฐาน โดยเฉพาะสหประชาชาติได้กระทำในทางปัญหาและสังคม รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ในองค์การอาหารและเกษตร องค์การอนามัย และองค์การอนามัยโลก เหล่านี้เป็นต้น

006135

๑
 พล.ร.ท. ชูวิสิฐชารักษ์, "อุทุนิยมวิทยา ระหว่างประเทศ," อนุสรณ์เนื่องในการ เปิดศึก
ที่ทำการกรมอุทุนิยมวิทยา, (พระนคร : ไทยหัตถการพิมพ์, ๒๔๘๕) หน้า ๘๖ - ๘๗

องค์การอุตุนิยมวิทยาระหว่างประเทศ (IMO.) จึงได้เปิดประชุมครั้งใหญ่ขึ้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๐ (ค.ศ. ๑๙๔๗) ณ กรุงวอชิงตัน ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหาเศรษฐกิจสังคมและปัญหาต่าง ๆ ของสหประชาชาติถึงถล่าวแล้ว และมีมติให้ทำเนิงานร่วมมือกับสหประชาชาติ เพื่อความเหมาะสมจึงได้เปลี่ยนชื่อองค์การเสียใหม่เป็น องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorological Organization) เรียกย่อว่า WMO มีฐานะเป็นทบวงการชำนัญพิเศษ และเป็นเครือหนึ่งขององค์การสหประชาชาติ โดยมีวัตถุประสงค์จะร่วมมือปฏิบัติงานกับทบวงการชำนัญพิเศษอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูง รวมทั้งประหยัคในค่านเศรษฐกิจด้วยและได้อยู่ในความอุปการะขององค์การสหประชาชาติ

ในการปรับปรุงกิจการขององค์การอุตุนิยมวิทยาโลกนี้ ได้ก่อให้เกิดอนุสัญญาว่าด้วย "องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก" ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ โดยมีประเทศต่าง ๆ มากกว่า ๓๐ ประเทศเข้าเป็นภาคีสมาชิก มีวัตถุประสงค์เพื่อประสานงานวางมาตรฐาน และฟื้นฟูงานอุตุนิยมวิทยาทั่วโลก มีการจัดตั้งสถานีตรวจอากาศให้หนาแน่นทั่วโลกและส่ง เสริมสมรรถภาพในการแลกเปลี่ยนข่าวสารอุตุนิยมวิทยาให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งควบคุมสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า ในหลักวิชาการอุตุนิยมวิทยา ประเทศไทยเห็นความจำเป็นและคุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าเป็นภาคี จึงดำเนินการเข้าเป็นภาคีขององค์การอุตุนิยมวิทยาโลก

กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงคมนาคม มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตรวจอากาศและระดับน้ำ การพยากรณ์อากาศเพื่อรายงานข่าวอากาศและเตือนภัยอากาศร้าย น้ำท่วม ให้บริการอุตุนิยมวิทยาในกิจการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันประเทศ ทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศและปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับกิจการอุตุนิยมวิทยา ตลอดจนประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานอุตุนิยมวิทยาทั่วไป สถาบันวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก และองค์การนิพลเรือนระหว่างประเทศ โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็นกองต่าง ๆ

๐๐ กอง

กรมอุตุนิยมวิทยา, เอกสารหน้าที่ความรับผิดชอบและการแบ่งส่วนราชการของกรมอุตุนิยมวิทยา
พ.ศ. ๒๕๑๗. (พิมพ์โรเนียว)

ผลงานอุทกนิยมนิวทอนนำไปใช้ในงานด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ
 ประเภทที่ ๑ ผลงานพยากรณ์อากาศระยะสั้น เพื่อรายงานข่าวอากาศและเตือนภัยอากาศร้าย น้ำท่วม
 ประเภทที่ ๒ ข้อมูลสถิติลมฟ้าอากาศ และงานพยากรณ์อากาศระยะยาวซึ่งเป็นการคาดหมาย ลักษณะ
 ลมฟ้าอากาศในช่วงระยะเวลาอันเป็นสัปดาห์ เดือน หรือฤดู

การพยากรณ์อากาศได้แก่การคาดหมายสภาวะอากาศ รวมทั้งปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่จะ
 เกิดขึ้นในช่วงเวลาข้างหน้า ตัวอย่างเช่น การคาดหมายว่าในวันพรุ่งนี้หรืออีกสองวันข้างหน้า
 ลมฟ้าอากาศจะมีลักษณะอย่างไร ท้องฟ้ามีเมฆมากน้อยกี่ส่วน จะมีฝนหรือฝนฟ้าคะนองหรือไม่ ลมจะ
 พัดทิศอะไรด้วยความเร็วขนาดไหน เป็นต้น โดยการตรวจบรรยากาศบริเวณที่ต้องการพยากรณ์ทั้งที่
 ผิวพื้นโลกและในระดับสูงจากผิวโลกขึ้นไป แล้วนำมาวิเคราะห์หาจุดศูนย์กลางของการกระทำ
 (Centre of Action) ของสภาพบรรยากาศ โดยใช้วิเคราะห์จากแผนที่อากาศแบบต่าง ๆ
 ร่วมกับลักษณะภูมิอากาศประจำท้องถิ่น ทำการพยากรณ์อากาศและออกคำพยากรณ์อากาศ และออกคำเตือน
 ในเมื่อคาดว่าจะมีอากาศร้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนต่อไป

สำหรับข้อมูลสถิติลมฟ้าอากาศ และการคาดหมายลักษณะลมฟ้าอากาศในช่วงระยะเวลาอัน
 เป็นการนำข้อมูลเกี่ยวกับภูมิอากาศ การพยากรณ์อากาศระยะยาว เป็นการพยากรณ์จากค่าเฉลี่ย
 หากการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของสภาพลมฟ้าอากาศที่ต่างจากปกติ ข้อมูลสถิติลมฟ้าอากาศ ภูมิอากาศ
 และการพยากรณ์อากาศระยะยาว นำไปใช้ในงานต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น

๑. วิชาศึกษาสภาพการกระจายของพายุธรรมชาติ
๒. ใช้ในงานเกษตรกรรม และการวางแผนชีวิตคน เลือกชนิดพืช การคัดเลือกพันธุ์ และแมลงที่เป็นอันตราย
 ภัยภัย ป้องกันการเสียหายของพืช ศึกษาถึงวัชพืช และแมลงที่เป็นอันตราย
๓. การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเงิน น้ำมัน เชื้อเพลิงและน้ำ

สุวพันธ์ นิลายน, อุทกนิยมนิวทอน, (พระนคร : โรงพิมพ์กรมอุทกนิยมนิวทอน, ๒๕๐๔)

หน้า ๑๖๗ - ๑๘๘

Bixby W., Skywatches, (New York : Mc. Graw-Hill Book
 Company Inc., 1971) PP. 105-123

๔. การคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ
๕. การประมง
๖. การสาธารณสุข
๗. การปฏิบัติการทางทหาร
๘. การเคื่อนอันตรายทางวาทภัย อุทกภัยและภัยทางธรรมชาติอื่น ๆ
๙. การอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ การท่องเที่ยว การบริการประกันภัย
๑๐. งานก่อสร้าง วิศวกรรม สถาปัตยกรรม และการวางผังเมือง เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย